

Verslag van het maandelijks overleg voor inspraak, presentaties en meningvormende overleggen van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, gehouden op 16 januari 2019 om 20.00 uur in het gemeentehuis te Bodegraven.

Aanwezig:

voorzitter:	de heer H. van der Smit
griffier:	de heer J.H. Rijs
raads- en commissieleden:	de dames H.P. Castelein (Burgerbelangen Bodegraven-Reeuwijk), M.M.E. van Dijk-Baak (GroenLinks), L. Hertogh-Van der Laan (PvdA), M.C. Kasius-Krist (CDA), M.M. Jonker-Verbakel, E.M. Oliwkiewicz-Borsboom (ChristenUnie), A.M.W. Oskam (VVD) en E.S. de Vries (D66) en de heren A.S. Klein (D66), D.A.M. van den Acker (VVD), J.J. Bouwens (PvdA), R.G.P. Doeschot (GroenLinks), J.P.J.M. Kempeneers (Burgerbelangen Bodegraven-Reeuwijk), R.S. Kersbergen (VVD), J. Mattiesing (SGP), C.W. van Os (VVD), F. Rijkaart (VVD), J.C.H. van Rooijen (CDA), R.A.E. Tijssen (Burgerbelangen Bodegraven-Reeuwijk), J.A. Vergeer (CDA), G.C. Weerheim (SGP), F.J. Westerink (ChristenUnie) en W. Zuyderduyn (VVD)
college:	mevrouw I.C.J. Nieuwenhuizen en de heren J.L. van den Heuvel, D.J. Knol en C.A. Oskam
insprekers:	de dames M. Kranenburg, A. Kruyt, L. Lippits, D. Lorier, G. Verdouw, M. Vermeulen en A. Visser en de heren A. van Beijnum, H. Calf, D. van den Blink, H. Oosterhof, R. Stoppelenburg en S. Vogelaar
presentatoren:	mevrouw P. de Mare (projectleider verbeteren winkelstraten) en de heren B. van den Berg (ODMH) en A. Jansen (ambtelijke ondersteuning)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet de aanwezigen hartelijk welkom.

2. Agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Inspraak

Mevrouw Vermeulen spreekt in namens vereniging Reflex over de turnhal en het voortbestaan van Reflex.

“Wij zijn een gymnastiekvereniging die iedere week gymles, turnles, dansles, freerunning en allerlei andere disciplines aanbiedt voor onze sporters. Ik kom hier om te praten over een gym sportaccommodatie, die noodzakelijk is voor het voortbestaan van onze vereniging. Nu

moet voor iedere les de zaal worden omgebouwd, wat veel tijd (drie kwartier per les) en moeite kost. De gymnastiek kent in Nederland 155.000 sportbeoefenaars, verdeeld over 1.146 clubs. Reflex is een actieve en maatschappelijk betrokken vereniging die dit jaar vijftig jaar bestaat. Het ledental ligt stabiel rond de 360 leden en de vereniging gaat mee in nieuwe trends als het Nijntje beweegdiploma, free running, klimmen, doekdans, enzovoort. Een gymnsportaccommodatie is voor Reflex noodzakelijk, omdat de Arbo-eisen waaraan de opbouwers moeten voldoen steeds hoger worden. Het steeds weer ombouwen van de zaal wordt voor hen te zwaar en zorgt er bovendien voor dat er geen nieuwe leiding bijkomt, omdat er in Rotterdam en Zoetermeer gymnsportaccommodaties zijn waarbij de leiding zich wel volledig kan richten op het lesgeven en niet steeds de zaal hoeft om te bouwen. Reflex maakt nu gebruik van De Meerkoet, maar die locatie is kwantitatief niet effectief, aangezien Reflex maar één zaaldeel van De Meerkoet gebruikt, terwijl de SBAB deze sporthal ook met drie zalen kan verhuren. Daarnaast is De Meerkoet kwalitatief niet voldoende en zorgt het steeds weer moeten opbouwen en een tekort aan materialen voor gevaarlijke situaties. De KNGU-eisen worden bovendien steeds hoger. Reflex zit vol ideeën en wil bijvoorbeeld meer samenwerken met de buurtsportcoaches, het jongerenwerk en Loose End. Reflex ziet mogelijkheden om aan te bouwen aan verschillende kanten van De Meerkoet, met name aan de kant van Loose End. De participanten zijn enthousiast en willen graag aansluiten bij een eventuele gymnsportaccommodatie. Op de bijeenkomst over sport die de gemeente op 4 december 2018 heeft georganiseerd, is verteld dat er een subsidie voor sportaccommodaties komt. In de afgelopen jaren is er veel geld naar de buitensport gegaan en minder naar de binnensport, terwijl het noodzakelijk is ook daarin te investeren. Ik vind bovendien dat het proces van het vormen van een kader voor de sport best lang duurt. Ik ben met de vorige wethouder al in gesprek geweest over een visie voor de sport, en nu worden die gesprekken weer gevoerd. Ook ervaar ik de communicatie met de gemeente als matig. Ik heb meerdere brieven gestuurd waarop niet is gereageerd. Een gymnsportaccommodatie is nodig om ervoor te zorgen dat Reflex ook een volgend jubileum kan beleven. De vereniging kan alleen groeien wanneer er een gymnsportaccommodatie komt.”

Mevrouw De Vries (D66) vraagt mevrouw Vermeulen wat zij concreet van de gemeente vraagt, of het aantal leden van de vereniging groeit en hoe vaak er per week wordt getraind.

De heer Zuyderduyn (VVD) vraagt mevrouw Vermeulen of er ook al een kostenraming is voor de gymnsportaccommodatie en hoe Reflex de samenwerking met Loose End ziet.

Mevrouw Vermeulen antwoordt de heer Zuyderduyn dat Reflex is begonnen met een samenwerking met Loose End. Een aantal keer per jaar worden activiteiten met Loose End georganiseerd.

In gesprek met de sportbond is een kostenraming voor een gymnsportaccommodatie opgesteld. Een dergelijke accommodatie kost gemiddeld € 1.100,- per vierkante meter. Met aftrek van de subsidie is er dus ongeveer € 350.000,- nodig om een geschikte hal te bouwen. Reflex is een gezonde vereniging die eventueel zelf in een accommodatie kan investeren, maar ziet ook graag de verbinding met de SBAB, waarmee door de vereniging goed wordt samengewerkt, ziet.

Mevrouw Vermeulen antwoordt mevrouw De Vries dat Reflex concreet aan de gemeente vraagt of het mogelijk is aan te bouwen aan De Meerkoet. Dit heeft de eerste voorkeur. Reflex gaat graag op korte termijn met de gemeente in gesprek om te zien welke mogelijkheden er zijn om de vereniging verder te helpen. Reflex maakt vijf dagen per week gebruik van De Meerkoet en kijkt soms uit naar andere accommodaties, omdat bepaalde materialen niet in De Meerkoet aanwezig zijn. Reflex kan groeien in ledenaantal, maar niet als er geen nieuwe accommodatie komt. Gezien de ervaringen van andere verenigingen verwacht mevrouw Vermeulen dat het ledental van Reflex zal verdubbelen wanneer de gewenste gymhal er komt.

Mevrouw Lorier spreekt namens Stichting De Vier Windstreken in over het IHP (Integraal huisvestingsplan onderwijs).

“Mijn naam is Diana Lorier, voorzitter van het College van Bestuur van Stichting De Vier Windstreken. Ik richt mij graag tot u, mede namens de schoolbesturen van De Groeiling, Stichting Klasse, Stichting Educaties, evenals namens de betrokken kinderopvangorganisaties KOKO, Quadrant, JUNIS en Kind en Co. Graag willen wij ons standpunt, als aanvulling op het raadsvoorstel betreffende het Integraal HuisvestingsPlan dat voor u ligt, kenbaar maken. Wij zijn verheugd dat dit IHP is samengesteld in goede samenwerking tussen onderwijs, gemeente en kinderopvang. Wij brengen u graag onder ogen dat dit huisvestingsplan uitgaat van het belang van een doorgaande ontwikkelingslijn van nul tot en met twaalf jaar. Het uitgangspunt vanuit het onderwijs en de kinderopvang is geweest dat kindvoorzieningen het centrum van de gemeenschap zijn in wijken en dorpen. Daarbij is een soepele overgang van opvang, onderwijs, buitenschoolse opvang en voorschoolse educatie van groot belang voor een goede ontwikkeling van kinderen. Het is onze gezamenlijke wens om in de komende jaren de doorgaande lijn van nul tot twaalf jaar neer te zetten in gezamenlijkheid, dit betekent afstemming van didactische en pedagogische visie voor deze gehele leerlijn. Dit kunnen we realiseren door met alle kindorganisaties samen een sterk netwerk rondom het kind te organiseren. Samenwerking van alle partijen is dus ook van groot belang voor dit IHP. Om deze samenwerking te borgen is een belangrijke voorwaarde dan ook langdurige zekerheid om dit vorm te kunnen geven. Dit is alleen mogelijk door met langdurige huurovereenkomsten (liefst voor vijftien jaar) voor de kinderopvang te werken. Daarnaast willen we op deze manier zorgdragen voor toekomstbestendige voorzieningen die duurzaam (efficiënt in ruimtegebruik, uitdagende en flexibele ruimtes) en gezond zijn (een gezond binnenmilieu waarbinnen kinderen optimaal kunnen presteren, frisse scholen B is ons uitgangspunt).

De VNG en de sectororganisaties PO-raad en VO-raad zijn met elkaar overeengekomen om in de onderwijswetgeving op te nemen dat afspraken over de huisvesting van onderwijs en kinderopvang voortaan vastgelegd worden in een IHP voor een periode van zestien jaar. Dit voorstel is op dit moment zelfs volledig opgenomen in het nieuwe Klimaatakkoord. Wij willen hierbij benadrukken dat het van belang is dat u een IHP goedkeurt voor zestien jaar. Veel bouwstenen in het IHP hangen met elkaar samen om dit vorm te kunnen geven. Dit is ook juist de functie van het IHP: in samenhang een afweging voor meerdere jaren maken. We zien nu dat er te weinig zekerheid dreigt te ontstaan voor de gehele periode van zestien jaar. Dit kan alleen worden voorkomen door de financiële consequenties ten aanzien van het IHP voor zestien jaar concreet te maken. Natuurlijk wordt per bouwproject het juiste bedrag nog door u als raad vastgesteld, maar het is voor onderwijs en kinderopvang van belang om voor de komende zestien jaren te weten waar we aan toe zijn en op basis daarvan zelf ook financiële reserveringen te kunnen doen. Zo willen schoolbesturen graag vanuit de Meerjaren Onderhoudsplannen een bijdrage leveren om goede kindvoorzieningen te realiseren, maar dan moeten we dit wel voor een periode van zestien jaar vooruit kunnen plannen en dit lukt niet als er slechts duidelijkheid voor vier jaar wordt gegeven. Wij zijn verheugd dat het college kiest voor optie twee, waarin sprake is van nieuwbouw voor het cluster Broekvelden. Graag onderstrepen wij het belang van deze keuze, omdat de huidige scholen bouwkundig slecht zijn en er, indien er afzonderlijke bouw zou plaatsvinden, geen optimale efficiencyresultaten bereikt zullen worden. We willen een dringend beroep doen op raad en college om het IHP, met de daarbij behorende financiering, niet pas in juni, maar op dit moment al volledig vast te stellen omwille van een goede ontwikkeling van alle kinderen in Bodegraven. En dat daarbij duidelijkheid gegeven wordt, ook over het financiële kader voor zestien jaar. Bedankt voor deze gelegenheid tot inspreken.”

De heer Van Beijnum spreekt in over Borging continuïteit WKO-systeem Weideveld.

“Mijn naam is Arjan van Beijnum en ik ben bewoner van de wijk Weideveld, de eerste fase. Ik hoop u er met mijn inspraak van te kunnen overtuigen dat een centraal WKO (Warmte

Koude Opslag) een fantastisch systeem is. Maar dat we wel over moeten op een betrouwbare leverancier of dat het bijvoorbeeld in eigendom moet komen van de bewoners. Dat gaat ons als bewoners niet lukken zonder jullie hulp, vandaar dat ik al vanaf september 2017 herhaaldelijk om hulp heb gevraagd.

In 2011 had de gemeente Bodegraven een primeur waar het gemeentebestuur trots op was. Met de oplevering van de woningen in de wijk Weideveld wordt een bijdrage geleverd aan de lokale economie en de inzet van duurzame middelen in de gemeente. In de praktijk betekent dat de woningen zonder gasaansluiting worden opgeleverd en dat de woningen worden aangesloten op een collectief warmtenet. In dit geval een centraal warmtepompsysteem, dat gebruik maakt van bodemopslag. Deze warmte-koudeopslag wordt een WKO-systeem genoemd. Toen de woningen verkocht werden, was dit de enige mogelijkheid. De gemeente en Nuon hebben op meerdere bijeenkomsten laten weten volledig achter het systeem te staan.

In het raadsprogramma staat: "We zien de ambitie om klimaatneutraal te worden als een gezamenlijke opgave die we samen met onze inwoners en bedrijven vorm willen geven". De titel van het raadsprogramma is: "Samen Duurzaam Gezond". Voor het WKO-systeem hebben die drie thema's voor mij de volgende betekenis:

- "Samen": Omdat we er zelf voor hebben getekend, wordt het door de gemeente gezien als privaatrechtelijk en moeten we het zelf maar oplossen met de leverancier. Maar dat is misschien volgend jaar weer een andere of deze gaat failliet. En hoe zit dat bijvoorbeeld met de sociale huurwoningen?
- "Duurzaam": In het actieplan klimaatneutraal Bodegraven-Reeuwijk 2035 staat dat de raad een kaderstellende rol heeft. Deze kaders zijn echter ontoereikend en nu blijkt bijvoorbeeld het warmtepompsysteem zomaar verkocht te kunnen worden.
- "Gezond": Er wordt geen toezicht gehouden. De aangeleverde temperatuur is bij een deel van de woningen onder de 55 °C geweest en het Legionella Beheersplan was ontoereikend.

Dit is dus het moment voor raadsleden en wethouders om heel goed na te denken over de vraag of de kaders en het toezicht toereikend zijn en of het een goed beleid is om dit soort installaties onder te brengen bij private partijen, zonder dat daar enige criteria aan vast zitten. In maart 2018 heb ik een enquête gehouden onder de bewoners over de drie categorieën die volgens de warmtewet gegarandeerd zijn: leveringszekerheid, betaalbaarheid en service. Bijna de helft van de bewoners heeft deze ingevuld. De uitkomst was nog slechter dan ik had verwacht. Iedereen wil overstappen als er een individueel alternatief zou zijn. In eerste instantie zijn we met Eteck in gesprek gegaan om het technisch en administratief zoveel mogelijk op orde te krijgen en na heel veel gesprekken hebben we Eteck zover gekregen dat ze zich gaan houden aan de leveringscondities, dat ze hun service gaan verbeteren en met name dat ze hun Legionella Beheersplan hebben aangepast voor de levering van deugdelijk drinkwater. Als het werkt, is het een heel fijn systeem. Het is een duurzamer alternatief dan een individueel systeem en voor het comfort zou ik eigenlijk niet anders willen. We willen echter wel een partij waar we vertrouwen in hebben en niet het gevoel hebben dat de twee directeurs van Eteck alleen maar hun portemonnee willen vullen. Het zijn allerlei duistere financieringsconstructies die lijken op een piramidospel, waarmee ze het geld gebruiken om het volgende project te financieren over onze rug. Wethouder Knol had interesse in de ervaringen met Eteck in andere gemeentes. Daarbij heb ik de gemeente Goes aangedragen. De gemeente Goes en Eteck zaten april 2017 in een impasse. Het betreft 240 woningen en 80 appartementen die aangesloten zijn op een collectief WKO-systeem dat door Eteck is overgenomen van Essent. De gemeente werd voor blok gezet omdat er een grote investering gedaan moest worden en heeft daarom de bewoners 4 keuzemogelijkheden voorgesteld:

1. Doorgaan met het bestaand collectief WKO-systeem met Eteck
2. Doorgaan met het bestaand collectief WKO-systeem met DNWG Infra
3. Een individueel systeem met een lucht-water warmtepomp
4. Een individueel systeem met bodemlussen.

Aan het onderzoek heeft tachtig procent van de inwoners deelgenomen. Een overgrote meerderheid van 86 procent geeft de voorkeur aan een collectief WKO-systeem. De voorstanders van een WKO-systeem spreken bijna unaniem hun voorkeur uit voor de nieuwe leverancier DNWG Infra. Slechts één procent wil bij Eteck blijven en 61 procent wil Eteck absoluut niet.

Met name de open antwoorden zijn erg verontrustend:

- “Belachelijke investering over de rug van de bewoners!”
- “Heeft zich onbetrouwbaar getoond. Heeft van onze aansluitbijdrage en maandbedrag geen reserveringen getroffen en vraagt daarom opnieuw hoge eigen bijdragen. Geen enkel vertrouwen dat Eteck de komende periode wel financieel betrouwbaar is en blijft.”
- “Eteck is een onbetrouwbare contractpartner gebleken. Belangrijk risico voor de korte tot middellange termijn is volgens mij Eteck's kredietwaardigheid. Wanneer andere gemeenten/projecten besluiten te stoppen met deze partij en Eteck daardoor omvalt, kunnen we weer van vooraf aan beginnen.”

Daarna heeft Eteck in augustus 2017 een rechtszaak aangespannen tegen de gemeente Goes, waarin ze € 1.500.000,-- eisen. Het kort geding hebben ze in december 2017 verloren. Het is gênant om te zien dat Goes nog steeds op hun website staat als referentie en dat ze onze wethouders het idee geven dat ze dit nog met de bewoners gaan oplossen. Dit is de partij waar wij als bewoners volledig afhankelijk van zijn! Het is nu de derde leverancier in korte tijd en ik wil met name de continuïteit garanderen voor de bewoners die aangesloten zijn. Daarom zijn er beheersmaatregelen nodig voor als de leverancier het weer doorverkoopt of failliet gaat en we anders weer van vooraf aan moeten beginnen. Net als drinkwater en elektriciteit is de beschikbaarheid van warmte een primaire levensbehoefte en daarom doe ik een beroep op u om te acteren voordat er echte problemen ontstaan.”

Mevrouw Jonker (PvdA) vraagt de heer Van Beijnum hoe de zaak in de gemeente Goes is afgelopen.

De heer Kersbergen (VVD) vraagt de heer Van Beijnum hoe hij het contact met de gemeente ervaart en wat hij in deze zaak van de gemeente verwacht.

De heer Mattiesing (SGP) merkt op dat de heer Van Beijnum het in eigendom verwerven van het systeem als mogelijkheid heeft genoemd. Hij vraagt de heer Van Beijnum hoe hij zich dit voorstelt.

De heer Van Rooijen (CDA) vraagt de heer Van Beijnum welke richting hij op wil in het beheer van zijn installatie.

Mevrouw De Vries (D66) vraagt de heer Van Beijnum wat hij bedoelt met zijn opmerking over sociale huurwoningen.

De heer Van Beijnum antwoordt mevrouw Jonker dat Goes niet voor Eteck heeft gekozen, maar voor een lokale partij. Men is daar erg tevreden mee.

Spreker wacht nog op een formele terugkoppeling van de gemeente. Hij is blij met de steun vanuit de gemeente, maar heeft wel het idee dat de gemeente het niet als haar probleem ziet. De heer Van Beijnum is echter van mening dat de gemeente hierin wel degelijk een verantwoordelijkheid heeft.

Spreker antwoordt de heer Mattiesing dat het systeem eigendom is van Nuon. Dat is ook het probleem: daardoor kan hij niet zelf bepalen wie het beheer van het systeem op zich neemt en zijn er geen voorzieningen getroffen voor zaken als groot onderhoud. De heer Van Beijnum wil van de gemeente weten welk plan er is voor het geval dat Eteck failliet gaat.

Spreker antwoordt mevrouw De Vries dat er ook sociale huurwoningen op het WKO-systeem zijn aangesloten. Het probleem is dat de prijs iedere keer wordt verhoogd, onlangs met twaalf procent, terwijl er geen mogelijkheid is om over te stappen op een andere beheerder.

De voorzitter merkt op dat dit onderwerp niet op de agenda van de komende raads- of commissievergadering staat. Hij zal het college namens de raad vragen om over dit onderwerp een raadsinformatiebrief aan te leveren, waarop de raad bij een latere gelegenheid kan reageren.

Mevrouw Verdouw spreekt in over de Raadhuisweg/Zoutmansweg.

"Ik ben moeder van vier kinderen, wonend in Reeuwijk. Al onze kinderen zijn vanaf hun vierde jaar naar een basisschool in Gouda gegaan. Dat betekent dat ik inmiddels al vijftien jaar de route van Reeuwijk naar Gouda afleg per auto of per fiets op schooldagen. Ik zie dus al jaren de dagelijkse praktijk op de Raadhuisweg. Ik sta hier om op te komen voor de ouders en kinderen van wie hun kinderen in Gouda op school zitten.

Mijn punten:

- De wethouder zegt dat het fietspad weg moet omdat er twee gevaarlijke kruisingen zouden zijn. De wethouder vergeet te zeggen dat er voor de fietsers richting Gouda dan wel een heel gevaarlijke oversteek voor in de plaats komt op de Zoutmansweg-Zuid. Daar moeten de fietsers oversteken tussen wachtende auto's voor het stoplicht en de auto's die Reeuwijk binnen rijden.
- Voor de meeste kinderen is er een veilige fietsroute via het fietspad op de Raadhuisweg naar school, de zogenaamde schoolroute naar de scholen in Reeuwijk. Maar dus niet voor alle kinderen. Waarom is er niet een veilige fietsroute voor alle kinderen uit Reeuwijk? Welke keuze door de gemeente ligt hieraan ten grondslag? Hoe is dit uit te leggen aan ons als ouders?

De Raadhuisweg een dertig kilometer per uur-zone, omdat de gemeente dat in alle dorpen wil, maar er is en blijft sprake van veel verkeer op de Raadhuisweg:

- De bus rijdt twee keer per uur over de Raadhuisweg, overdag rond de schooltijden;
- De bevoorrading van bedrijven zal blijven, wat leidt tot veel vrachtwagens met trailers;
- Verkeer blijft komen en gaan omdat de Raadhuisweg nu eenmaal de centrale weg is van het dorp Reeuwijk-Brug: bijna iedereen die in Reeuwijk moet zijn, rijdt er over. Dit is vrij uniek voor onze gemeente;
- Het verkeer zal toenemen als Treebord een dertig kilometer per uur-zone wordt: via Treebord rijden levert immers geen 'tijdswinst' meer op;
- Het verkeer zal toenemen door groei van het Landal-vakantiepark;
- Het verkeer zal toenemen als Loetje echt gaat komen;
- Het onderzoek dat in opdracht van de gemeente is uitgevoerd, geeft ook aan dat er te veel verkeer is om fietsers te laten fietsen op de weg;
- Het onderzoek geeft ook aan dat er een gevaarlijke situatie ontstaat bij Zoutmansweg-Zuid, waar de fietsers dus moeten oversteken om op het fietspad naar Gouda te kunnen komen. Dit is heel onoverzichtelijk en druk en gevaarlijk door het stoplicht en de wegversmalling.

Ik ben afgelopen maandag een keer richting Gouda meegefietst met de meiden en heb gefilmd dat wij op de Raadhuisweg en Zoutmansweg-Zuid fietsten. In de zes minuten dat wij op de Raadhuisweg hebben gefietst, kwamen we in aanraking met een bus, twee vrachtwagens en twee bijna-ongelukken. Daarbij zagen we ook dat een vrachtwagen bij de Coop rechtsaf sloeg richting Gouda in plaats van de rondweg te nemen. Ik ben heel erg geschrokken en ben ervan overtuigd dat het echt gevaarlijk is om de kinderen op de weg te

laten fietsen. Ik vraag u als bezorgde moeder of u alstublieft het fietspad wilt behouden voor de veiligheid van alle Reeuwijkse kinderen. En tot slot vraag ik u met klem, voordat u gaat stemmen over dit plan, of u een ochtend heen en weer wilt gaan fietsen op de Raadhuisweg van 's morgens kwart voor acht tot half negen; u zult zelf ervaren en zien hoe gevaarlijk het is. En om als u nog ogen over hebt tijdens het fietsen ook eens te letten op de vele fietsers die op het fietspad fietsen. U zult het ervaren: er zijn nauwelijks fietsers op de Raadhuisweg te vinden en u weet dan ook waarom. Ik wens u succes met het maken van de juiste veilige keuze voor alle fietsende kinderen in Reeuwijk."

Mevrouw Kruyt spreekt in over het fietspad Raadhuisweg.

"Ik vind het erg fijn dat ik hier sta en het woord tot u mag richten. Velen met mij maken zich grote zorgen over de herinrichting van het fietspad bij de Raadhuisweg/Zoutmansweg. Het is een doorgaande route met zeer veel autoverkeer. Het hier toelaten van fietsers door middel van fietsstroken, is ronduit gevaarlijk. En het is een gotspe om de fietsers te gebruiken als snelheidsremmers. Het is zowel een scholenroute als een recreatieve route. Scholieren, soms twee of drie naast elkaar, kijkend op hun mobiel en zonder licht, moeten op een fietsstrook rijden die hier veel te smal voor is. Het is ontzettend onveilig. Bovendien ligt er een goed en veilig fietspad waar fietsers rekening houden met elkaar en waarop nog nooit een ongeluk is gebeurd. Het fietspad is breed genoeg en dit moeten we zo houden. De wethouder zegt dat het fietspad te smal is, maar er zijn veel smallere fietspaden, er is nog nooit een ongeluk gebeurd en fietsstroken zijn veel smaller. Europa heeft een fietsveiligheidsakkoord getekend om naar nul verkeersslachtoffer te gaan. Terwijl de rest van Nederland nadenkt over het creëren van minder onveilige situaties, creëren we in Reeuwijk juist onveilige situaties. Fietsstroken maken de weg niet onveiliger, drempels, flitspalen en handhaving wel. De stoplichten moeten weer terug, ook het stoplicht bij het begin van de rondweg, zodat fietsers weer veilig over kunnen steken. Het is een weg waar dertig kilometer per uur mag worden gereden, maar door sommigen wordt er wel vijftig tot zestig kilometer per uur gereden. Ik roep het college op dit nog eens na te gaan en eens te gaan posten op verschillende tijden van de dag en te kijken hoe het eraan toe gaat. Daarnaast is het kappen van 88 bomen niet in lijn met de klimaatdoelen. Het heeft de inwoners van Reeuwijk al veel geld gekost en laten we het geld liever gebruiken voor camera's, stoplichten, drempels en het handhaven van het fietspad in de huidige vorm. Zo kiezen we voor echte veiligheid voor alle fietsers. Ik roep de raad op om te stoppen met dit onzalige plan en spreek hier namens vele bezorgde dorpsgenoten."

Mevrouw Visser spreekt namens het BIR (Burgerinitiatief Reeuwijk) in over de Raadhuisweg/Zoutmansweg.

"'Fietsstroken zijn moordstroken.' Nogal grote woorden en als het woord moordstrook hier niet zo volkomen misplaatst was, zou je bijna zeggen: 'Fietsstroken zijn moordstroken, kent u die uitdrukking?' Laten we hier nogmaals duidelijk stellen dat het Burgerinitiatief Reeuwijk inhoudelijk geen voorkeur geeft aan een bepaalde oplossing. Dat hebben we nooit gedaan. Buiten dat er hier gekozen gaat worden voor de meeste veilige optie in combinatie met het gebruik en de functie van de weg. Fijn om aan te wonen en vooral veilig om op te rijden. Voor iedere gebruiker, fietser of niet, jong of oud. Daar moeten we als inwoner op kunnen vertrouwen. Dat recht hebben we. We zijn dan ook helemaal niet bezorgd dat het rapport en het daarop gebaseerde voorstel van het college niet veilig zou zijn. Want niet alleen heeft er een klankbordgroep meer dan driehonderd manuur aan besteed. Ze deden dat bovendien onder begeleiding van verkeerskundigen en veiligheidsexperts. Dat de fietsersbond volledig achter dit plan staat en ook heeft geoordeeld in de klankbordgroep, zou voor iedereen een indicatie moeten zijn. Onze eerste actie als B.I.R. -eind 2017 – was het houden van een enquête over de Raadhuisweg/Zoutmansweg. Het dorp was totaal gepolariseerd en de discussie zat in een impasse. De resultaten hebben we overhandigd aan destijds de wethouder van verkeer. Met twee boodschappen: dit zijn nu de sentimenten in onze

gemeenschap en ga nu eindelijk eens met elkaar om tafel en kom gezamenlijk tot een oplossing. Zo keken wij ernaar en zo is het uiteindelijk ook gebeurd. Was de klankbordgroep breed genoeg? Ieder proces kent zijn verbeterpunten, maar het profiel was voor deze gemeente ongekend groot. Aanwonenden, wijkteam Reeuwijk-Brug West, Fietsersbond, scholen, ondernemers, wijzelf, verkeerskundigen en ook individuele burgers. Overigens, maar dit terzijde vind ik het zelf nogal opmerkelijk om te zien dat er vanavond sprekers zijn die persoonlijk benaderd zijn om ook zitting te nemen in de klankbordgroep. Dat weigerden ze, want 'Helaas geen tijd'. Dat kan. Dat mag. Even opmerkelijk is dat de initiatiefnemers van de petitie zelf ook volwaardig lid waren van de klankbordgroep en daar werkelijk alle ruimte kregen om hun ideeën in te brengen. Terecht, en ik kan u verzekeren dat ze die ruimte veelvuldig en vaak hebben genomen. Bijna tot aan het drammerige toe. De genoemde oplossingen zijn uitgebreid besproken, gewogen, beoordeeld en meegenomen. Maar deze zijn simpelweg niet reëel en op veel punten vanuit verschillende perspectieven niet als de meest veiligste oplossingen gekwalificeerd. Niet door ons, maar door deskundige experts. We zijn een jaar verder, er is sprake van een uitgebreid, grondig en succesvol proces van inwonersparticipatie. Maar welke kant gaan we hier nu ineens op met onze democratiegemeenschap? Wordt hier de burgerparticipatie, die zo zorgvuldig was, ineens van tafel geschoven? Gaat het erom wie de grootste mediastunt uithaalt? Nogmaals, zegt u het maar hoe wij als welwillende inwoners, die voor de koninklijke weg van consensus en deskundigheid hebben gekozen, behandeld gaan worden door onze volksvertegenwoordigers. Het is namelijk geen enkel probleem om volgende week met een paar honderd man en een heuse doodskist de Raadhuisweg/Zoutmansweg op en neer te lopen. Als protest om de participatie in onze gemeente een waardige begrafenis te geven. Ik denk dat we 's avonds bij Jinek zitten. Mocht u zich afvragen waar we die honderd man vandaan halen: we bellen gewoon het Forum voor Democratie. Die partij wil ook wel voet aan de grond krijgen in onze gemeente. Of we maken er een Project-X op Facebook van. Vorige maand nog stelde de VVD-fractie hier in deze raad voor om serieus aan de slag te gaan met inwonersparticipatie in Bodegraven-Reeuwijk Mooi natuurlijk, maar nog geen maand later moet een klankbordgroep een voorstel verdedigen waarin de participatie volledig tot zijn recht is gekomen. Vanwege een actie van een van de leden van de klankbordgroep die niet haar zin kreeg, maar het wel wil hebben. Als hier wordt gekozen om de participatie dan maar in de prullenbak te gooien, welke burger kan er dan nog op vertrouwen dat deze gemeenteraad serieus is?"

Mevrouw Lippits spreekt in namens het comité bewoners Zoutmansweg over de Raadhuisweg/Zoutmansweg.

"Wij hebben niet gedacht dat wij opnieuw zouden moeten inspreken in uw inspraakraad. Immers, alle geledingen uit Reeuwijk waren vertegenwoordigd in de Klankbordgroep en op democratische wijze is er een weloverwogen herinrichtingsvoorstel Raadhuisweg/Zoutmansweg uitgekomen dat alle leden – op één na – ondersteunen. Ieder klankbordgroeplid sprak namens een achterban van inwoners, scholen, bedrijfsleven, enzovoort en deskundigheid vanuit Fietsersbond en Veilig Verkeer Nederland heeft daarbij niet ontbroken. De Klankbordgroep voelde zich dan ook zeer geraakt dat de uitkomst in twijfel werd getrokken. In het najaar, tijdens de behandeling van dit onderwerp in de raadsvergadering, hebben de fracties van CDA en PvdA de wethouder gevraagd de situatie nogmaals te bezien, naar aanleiding waarvan een aantal varianten opnieuw zijn verkend en er een geoptimaliseerde, maar duurdere versie van het voorstel tot stand is gekomen. In de tussentijd is het klankbordgroeplid dat bezwaar had een petitie gestart voor een vrijliggend fietspad en niet de fietsstroken die in het herinrichtingsvoorstel zijn opgenomen. De petitie is online, wat betekent dat de resultaten niet betrouwbaar zijn. Immers, het aantal inzendingen c.q. e-mailadressen zegt niets over het aantal personen erachter en ook niet of het om inwoners van Reeuwijk gaat. Daarnaast meent ook de SP-fractie van Gouda zich te moeten roeren en te demonstreren tegen de in het voorstel opgenomen fietsstroken. Ja, en deze nieuwe ontwikkelingen brengen ons ertoe toch nog maar eens onze mening te laten horen

als bewoners van de Zoutmansweg. In het nieuwe raadsvoorstel van het college worden u drie varianten gepresenteerd, waarvoor u moet kiezen. Maar wat nu? Wat gaat u als politieke partij doen nu u middels een brief in verlegenheid bent gebracht door de druk die er op u is uitgeoefend met de voorspelling dat het aantal zetels dat u nu bekleedt er in 2022 wel eens heel anders uit zou kunnen zien als u nu de verkeerde beslissing neemt in de ogen van de petitiemakers? Kiest u voor variant A, de door de Klankbordgroep weloverwogen en democratisch gekozen versie? Kiest u voor variant B, de geoptimaliseerde versie van variant A, waar wel een hoger prijskaartje aan hangt? Of kiest u voor variant C en daarmee voor een vrijwillig verplicht fietspad dat verbreed moet worden en een rijbaan met barricades om de verplichte dertig kilometer per uur af te dwingen, kortom de duurste oplossing? Mocht u deze laatste variant overwegen, dan komt het oorspronkelijke Reeuwijkse verkeerscirculatieplan (VCP) in beeld en daarmee de algemene veiligheid, en dat is een knip in de doorgaande route en dus eenrichtingsverkeer tussen begin Randweg en Einsteinstraat. Laten we ons blijven richten op de doelstellingen van het VCP en kijken naar wat de problemen nu nog zijn (veel te hard rijden en doorgaand verkeer) en welke maatregelen echt effectief zijn, ook op langere termijn.

Om welke maatregelen gaat het:

- Eenrichtingsverkeer noord-zuidroute tussen kruising Randweg en Einsteinstraat. Het doorgaande verkeer vanuit Gouda/Krimpenerwaard naar de A12 wordt gedwongen de Randweg te nemen. Het doorgaand verkeer vanaf de A12 richting Gouda neemt nu al voornamelijk de Randweg;
- Aansluiting Einsteinstraat op de Randweg, een groot deel van de infrastructuur ligt er al. Het bestemmingsverkeer naar Reeuwijk kan via de Einsteinstraat het dorp inrijden. Voor de bewoners van deze straat is dit geen zwaar toenemende belasting, omdat daar dan ook sprake is van eenrichtingsverkeer. Wel dienen er aanpassingen te komen met betrekking tot geluidshinder ter hoogte van de doorsteek. Verder mag aangenomen worden dat degenen die niet tot bestemmingsverkeer behoren op de Randweg blijven rijden omdat zij er al op zitten;
- Voor vrachtverkeer blijft de Leeghwaterstraat de toegang tot het bedrijventerrein;
- Het openbaar vervoer en hulpdiensten zouden te allen tijde de Zoutmansweg in moeten kunnen rijden, zoals ook opgenomen in het oorspronkelijke VCP;
- Verbreding van het drukste stukje fietspad gelegen tussen de Randweg en de 's – Gravenbroekseweg, onder andere door fietsende schooljeugd die verzamelt op de brug waar de Zoutmansweg over gaat in de Raadhuisweg. De versmalling van het weggedeelte die dan ontstaat, maakt tweerichtingsverkeer onmogelijk, met name het stuk Zoutmansweg waar aan weerszijden bebouwing staat;
- Alle gemotoriseerde fietsers moeten op de rijbaan, dus ook snorfietsen;
- De rijbaan op de gehele route moet worden ingericht met snelheidsbeperkende elementen, zoals parkeervakken en/of plantenbakken;
- Het vrijwillig verplichte fietspad op de Raadhuisweg kent niet de intensiteit van het fietspad op de Zoutmansweg tussen 's-Gravenbroekseweg en Randweg.

Wat bereiken we ermee:

- Gegarandeerd geen doorgaand verkeer meer vanuit Gouda. Uit onderzoek van Exante blijkt dat bij alle andere varianten het doorgaande verkeer onvoldoende wordt ontmoedigd;
- Minder hard rijdende voertuigen. De onlangs geplaatste smiley bij de dubbele bebouwing toont aan dat het merendeel van het verkeer vanuit Gouda met veel te hoge snelheid de Zoutmansweg inrijdt. In de ochtenduren bestaat dit verkeer vooral uit doorgaand verkeer richting Utrecht dat de kortere route neemt, wat sneller is omdat men toch ongestraft hard kan rijden;

- De onveilige fietsoversteek voor Plaszicht (bij de Randweg) is dan overbodig geworden en kan weg. Deze constructie valt op geen enkele wijze binnen de normen;
- De aansluiting van het fietspad op de Randweg zal overzichtelijker zijn. Dit stukje fietspad is een gevaarlijke bocht, zo blijkt uit de aanrijdingen die er hebben plaatsgevonden;
- De uitvoeringskosten zullen naar verwachting laag zijn. We willen u nog meegeven dat bij de provincie fietsroutes hoge prioriteit hebben en dat daarvoor ook veel geld beschikbaar is. Misschien lukt het wel om bij de provincie aan te kloppen voor een extra fietsroute vanuit Bodegraven vanaf viaduct Nieuwdorperweg richting Bruggenpad. Dat betekent nog meer spreiding van fietsverkeer, dat de scholieren de gevaarlijke oversteek bij het viaduct niet meer hoeven te nemen, er sprake is van minder overstekend fietsverkeer op de Randweg naar het Bruggenpad en dat onze dorpsroute ook vanzelf rustiger wordt.”

De heer Van den Blink spreekt in over de Raadhuisweg/Zoutmansweg.

“Ik ben al bijna veertig jaar inwoner van Reeuwijk en een dagelijkse gebruiker van de Raadhuisweg, zowel als automobilist als als fietser. In het verleden was ik lid van het Wijkteam Reeuwijk-Brug Oost. Ik sta hier naar aanleiding van uitspraken van wethouder mevrouw Nieuwenhuizen in Hart van Nederland. Op de vraag waarom fietsers op de weg moeten rijden zegt zij: ‘Op het moment dat je dat niet doet, nodigt dat toch weer uit tot hard rijden’. De fietser wordt op die manier als handhaver gebruikt, terwijl handhaven een taak van de gemeente is, en niet van kwetsbare fietsende kinderen en bejaarden. Het feit dat er op de schoolroute wel een fietspad is, bewijst dat men dit veiliger vindt. En waarom kunnen kinderen wel veilig naar school, maar moeten ze op weg naar de sportclub gebruik maken van gevaarlijke fietsstroken? De gemeente heeft het fietsen op het fietspad ontmoedigd door grit te strooien op de paden en de verkeerslichten weg te halen, maar toch maakt negentig procent van de fietsers gebruik van het fietspad.

In opdracht van de gemeente zijn twee rapporten opgesteld. Exante heeft in zijn rapport een tabel gemaakt met de voor- en nadelen van de verschillende varianten. Die toont aan dat het handhaven van het fietspad in de huidige vorm de op één na beste oplossing is. De beste oplossing is het verbreden van het huidige fietspad van 2.80 meter naar 3.50 meter. Exante trekt de volgende conclusie: ‘Door het vervallen van de verkeerscirculatiemaatregelen neemt het verkeer, ten opzichte van de uitgangspunten zoals gehanteerd door Met Graumans, toe. De toename leidt ertoe dat fietsers niet op de rijbaan afgewikkeld kunnen worden. Het huidige profiel leidt tot ongewenste en onprettige situaties voor fietsers.’ Exante adviseert dus om fietsers niet op de rijbaan te laten rijden. Het rapport van Met Graumans geeft een voorbeeld van de nieuwe situatie, namelijk met een rijloper van 3.10 meter en twee fietsstroken van 2.70 meter. In die situatie rijden auto’s altijd op de fietsstrook, want een rijloper van 3.10 meter is niet voldoende wanneer er een tegenligger aankomt, zodat auto’s permanent aan één kant van de weg zullen gaan rijden, om niet steeds heen en weer te hoeven slingeren tussen het midden en de rand van de weg. Met Graumans stelt dat deze variant geschikt is tot 6000 voertuigen per dag. Uit onderzoek blijkt echter dat er in 2017 al tussen de 5000 en ruim 7000 auto’s per dag gebruik maakten van de weg. Met Graumans concludeert dat deze variant niet geschikt is voor het verkeersaanbod en het dus beter is een rijloper van zes meter te maken met twee fietsstroken van 2.20 meter. Ik ben daarom erg verbaasd door het raadsadvies. Twee externe adviseurs raden aan geen fietsers op de rijweg te laten rijden. Het advies van de gemeente om de Raadhuisweg in te richten volgens de normen van een buurtweg in een verblijfsgebied strookt niet met het karakter van de weg. Het is bovendien strijdig met de externe adviezen. Lees de uitgebrachte rapporten goed en vorm uw eigen mening.”

De heer Stoppelenburg spreekt namens Wijkteam Reeuwijk-Brug West in over de Raadhuisweg/Zoutmansweg.

“Als wijkteam zijn wij vanaf de start van de Randweg en het instellen van de dertig kilometer per uur-zone op de Raadhuisweg/Zoutmansweg, hierna te noemen “de Straatweg” betrokken. We vonden het absoluut geen goed idee om de stoplichten weg te halen en de dertig kilometer per uur-zone in te stellen op wat toch als doorgaande weg bekend staat. Dit is toch doorgezet en nu kijken we tegen het probleem aan dat de Straatweg nog steeds een racebaan is. Tijdens een bijeenkomst van de Klankbordgroep hebben we de politie gevraagd hoe het zit met de handhaving. Het antwoord was dat hier geen capaciteit voor is. En dat terwijl het verkeer op de Straatweg vaak te hard rijdt en er te veel vrachtverkeer rijdt dat eigenlijk gebruik zou moeten maken van de Randweg.

Op een gegeven ogenblik waren er zoveel kanalen die wel iets vonden van hoe de Straatweg moest gaan worden, dat wij de gemeente ertoe hebben opgeroepen om deze mensen te laten samenkomen en het probleem te bespreken. En zo is er een klankbordgroep gekomen die samen met het bureau Met Graumans alle mogelijkheden heeft besproken om van de Straatweg een echte dertig kilometer per uur-weg te maken. Na een vijftal bijeenkomsten is de Klankbordgroep het bijna unaniem eens. De Straatweg moet het uiterlijk krijgen van een dorpsweg. Daarbij horen brede fietspaden, andere verlichting, een smalle rijbaan, een mooie groenstrook en wegversmallingen waar fietsers achter langs kunnen fietsen. De snelheid eruit, en auto's moeten er voortaan te gast zijn. Ook de Fietsersbond is het hier mee eens. Ik hoop dat u als raad en goed besluit neemt en de visie van de Klankbordgroep niet zomaar aan de kant schuift. Ook wil ik nog het volgende meegeven: als de fietskant aan de kant van de Breevaart komt te liggen, zal alle jeugd vanuit West eerst de Straatweg moeten oversteken om op het fietspad te komen. Ik hoop dat er een goed besluit kan worden genomen en dit dossier eindelijk kan worden gesloten.“

Mevrouw Kranenburg spreekt in over de Raadhuisweg/Zoutmansweg.

“In de eerste plaats verwijs ik u naar de toegestuurde e-mail betreffende de Raadhuisweg/Zoutmansweg, waarop ik tot op heden nog geen reactie heb ontvangen. Om het rijden op de Raadhuisweg/Zoutmansweg zo onaantrekkelijk mogelijk te maken, zijn er maatregelen genomen. Er mocht geparkeerd worden aan beide zijden. Daarna zijn er parkeerplekken op de rijbaan ingericht en zijn er obstakels geplaatst waar fietsers en gemotoriseerd verkeer samen omheen moeten slalommen, met alle voor fietsers gevaarlijke situaties van dien. De gemeente komt nu met een nieuw plan, waarbij aan weerszijden van het wegdek rode fietsstroken worden aangebracht en het bestaande fietspad een smal voetpad wordt. Op die manier worden fietsers als remmend menselijk schild gebruikt. Het kan simpeler, goedkoper en vooral veiliger. Volgens het SWOV kan de Raadhuisweg/Zoutmansweg vanwege haar lengte worden bestempeld als een grijze weg waar dertig kilometer per uur moet worden gereden. Dit impliceert een dertig kilometer per uur-zone zonder infrastructurele maatregelen. De gemeente heeft de vrijheid zelf de richtlijnen te bepalen. Het fietspad is van historische waarde en daarbij zeer belangrijk voor schoolgaande kinderen. Ligfietsers, scootmobielen en overige gebruikers maken gebruik van de weg, die daardoor gehandhaafd kan blijven. De huidige breedte is nu voldoende voor het aanbod. Ik denk dat ik hiermee voldoende heb aangedragen om de raad wellicht nog extra te laten nadenken over dit onderwerp en het college dit voorstel te laten heroverwegen. En tot slot bied ik hierbij de petitie aan, getekend door 738 inwoners die voor behoud van het fietspad zijn.“

De heer Oosterhof spreekt in over de Raadhuisweg/Zoutmansweg.

“Ik ben Harry Oosterhof, bewoner in deze omgeving. Daarnaast ben ik gebruiker van de rijbaan en het fiets- en voetpad. Met interesse heb ik het rapport van Exante gelezen. Het rapport van Met Graumans ken ik niet, evenmin als de opdracht die aan deze deskundigen is gegeven. De oorspronkelijke vraag, “welk probleem moet opgelost worden” en de meegegeven uitgangspunten ken ik helaas niet. Helder is dat de verkeersintensiteit te hoog is en verlaagd moet worden. Ik neem aan dat het garanderen van veiligheid voor iedere

weggebruiker, met name voor fietsers, ook een uitgangspunt is geweest. Het rapport van Exante is helder. Veiligheid komt helaas maar beperkt aan de orde. Als ik dan kijk naar de conclusie, valt op dat situatie één aanbevolen wordt om de doelstelling “intensiteit verlagen” te behalen. In variant één wordt dat dus opgelost door fietsers als verkeersremmende maatregel te gebruiken. Een fietser, een zwakkere verkeerdeelnemer (denk ook aan artikel 185 van de Wegenverkeerswet), wordt dus gebruikt om een sterkere verkeerdeelnemer tot de orde te roepen. De veiligheid van de fietser is niet gegarandeerd en de werking van deze variant zal bewezen moeten worden. De doelstelling van veiligheid wordt daarmee verlaten. Het lijkt mij dat het garanderen van veiligheid, zoveel als binnen uw vermogen ligt, een taak en verantwoordelijkheid van de gemeente is. In dat kader zou optie twee het meest voor de hand liggen. In het rapport van Exante wordt aangegeven dat het huidige fietspad te smal zou zijn voor de hoeveelheid fietsers. Ik heb daar geen berekeningen van aangetroffen in het rapport en in de praktijk tot op heden geen problemen gezien of gehoord. Gesteld wordt ook dat het tot onveilige situaties kan leiden als ook voetgangers zich op het fietspad begeven. Ik kan mij dat wel voorstellen, maar ik heb daar tot op heden geen feiten van gezien of gehoord. Los daarvan, voetgangers hebben reeds een eigen voorziening, namelijk het huidige voetpad. Wellicht moet daar op gewezen worden. Bij eventuele ongevallen op het fiets- of voetpad zal de “schade” in ieder geval beperkt blijven. Bij ongevallen tussen motorvoertuigen en fietsers is aannemelijk dat de schade, met name voor de fietsers, groter zal zijn. Daar zit niemand op te wachten. Zoals gezegd, de werking van variant één zal bewezen moeten worden. Als blijkt dat variant één niet of onvoldoende werkt, zult u wederom maatregelen moeten nemen, met de nodige kosten. Helaas is het bewijs, in negatieve zin, dan geleverd. U heeft de kans om dit te voorkomen door variant twee te accepteren. Ik wens u wijsheid met uw besluitvorming.”

De heer Calf spreekt in over de Raadhuisweg/Zoutmansweg.

“Het meeste van wat ik had willen uitspreken is inmiddels gezegd. Ik wil op twee onderwerpen terugkomen en vervolgens een oplossing aanbieden. Ten eerste is er heel lang gesproken over de stoplichten. Wethouder de heer Oskam is destijds verzocht deze te handhaven. Dat is niet gebeurd en dat is jammer. Ten tweede is er lang gesproken over het feit dat de weg zou moeten voldoen aan de ontwerpeisen van een dertig kilometer per uur-weg. Voor een dergelijke weg bestaat echter helemaal geen standaardontwerp. Ik maak zelf al jaren gebruik van het fietspad. In die tijd is het fietspad nauwelijks drukker geworden. Natuurlijk fietsen er schoolkinderen, maar als die gewoon de ruimte krijgen, is er niets aan de hand. Een fietspad verbreden om een piekbelasting op te vangen, lijkt mij onnodig. Ik heb ook de beide rapporten gelezen. In het voorliggende voorstel is ervoor gekozen de fietsers op de weg te laten rijden. Het rapport van Exante zegt hier echter over: ‘Omdat de voorgestelde verkeerscirculatie maatregel van bureau Met Grauwman niet wordt overgenomen leidt dit tot hogere intensiteiten en dan kunnen bij het voorgestelde profiel de fietsers niet op de rijbaan afgewikkeld worden. Het profiel leidt tot ongewenste en onprettige situaties voor fietsers. Zelfs bij een beperkte verbreding blijven de fietsers bij de versmallingen in de verdrukking komen en bij een grotere verbreding wordt het juist weer aantrekkelijker voor nog meer auto’s. Pas als door andere verkeerscirculatie-maatregelen de verkeersintensiteiten worden verlaagd, dan pas is fietsers op de weg een optie.’ De vraag hierbij blijft waarom het bij een lage verkeersintensiteit nodig is om fietsers op de weg te laten rijden om te voorkomen dat het overige verkeer te hard rijdt. Mijn voorstel is:

- Handhaaf het huidig profiel van de weg, dan hoeven er geen bomen en plantsoenen te worden geruimd;
- Geef fietsers hun hun fietspad terug;
- Regel de verkeersintensiteit op de Zoutmansweg en Raadhuisweg door plaatsing van stoplichten met snelheids- en roodlichtcamera’s op de kruispunten Koeienbrug en ’s-Gravenbroekseweg en aan het einde van de Zoutmansweg. Stel deze stoplichten af

op een maximum snelheid van dertig kilometer per uur en dwing een lagere de verkeersintensiteit af met behulp van een groene golf en een trajectcontrole.

•
Op het gebudgetteerde bedrag van € 1.000.000,-- wordt met dit voorstel € 500.000,-- bespaard.

De heer Vogelaar spreekt in over de Raadhuisweg/Zoutmansweg.

“Allereerst wil ik benadrukken dat ik spreek als inwoner, weggebruiker, en vader en dat ik niet spreek namens Arriva Personenvervoer Nederland BV.

Ik maak veelvuldig gebruik van de weg, met de fiets, auto en autobus. De route die een fietser die vanuit Gouda Reeuwijk binnenkomt, neemt is erg onduidelijk en onveilig. Ik zou u willen vragen om het fietspad te behouden, voor de veiligheid. Ook zou ik willen weten wat er met alle adviezen gebeurt die in een later stadium door de oppositiepartijen zijn aangedragen. Deze staan haaks op het advies dat er nu ligt. Ik wil de raad, de burgemeesters en de wethouders ertoe oproepen het fietspad te behouden zoals het nu is. Er wordt al jaren goed gebruik van gemaakt en er vinden weinig tot geen ongelukken plaats. Verder wil ik alle weggebruikers ertoe oproepen minder hard te rijden op de weg in kwestie en rekening te houden met elkaar. Nu zijn er vaak onveilige situaties en geven ouders hun kinderen het verkeerde voorbeeld. Mijn advies is: behoud het fietspad en ga er eens kijken in de spitsstijden.”

De heer Rijkaart (VVD) merkt op dat weggebruikers met elkaar verantwoordelijk zijn voor de veiligheid op de weg. Hij benadrukt dat handhaving aan de kant van de automobilisten betekent dat er ook aan de kant van de fietsers moet worden gehandhaafd.

De voorzitter dankt namens alle fracties de sprekers voor hun inbreng, inzet en de gedane suggesties. De gestelde vragen en gemaakte opmerkingen zullen in de commissievergadering van volgende week zeker aan de orde komen.

5. Presentaties

Presentatie Stimuleringsubsidies

Wethouder mevrouw Nieuwenhuizen merkt op dat de stimuleringsubsidies onderdeel van het centrumplan zijn. Het doel is met name in te zetten op beeldkwaliteit. Met name de zogenaamde gevelsubsidie heeft nadere toelichting alvorens de opiniërende nota zal worden besproken. Met de gevelsubsidie hangen bovendien twee andere subsidies samen.

De heer Jansen (ambtelijke ondersteuning) geeft aan dat er bij de commissie Ruimte een discussienota is aangeleverd waarin een drietal subsidievormen wordt voorgesteld:

- Planontwikkelingsubsidie. Dit is een subsidie voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie van winkelfuncties buiten het kernwinkelgebied.
- Transformatiesubsidie. Dit is een subsidie voor het transformeren van winkelfuncties buiten het kernwinkelgebied naar de gewenste functies, bijvoorbeeld een woonfunctie.
- Gevelsubsidie. Dit is een subsidie ter verbetering van de beeldkwaliteit.

Mevrouw De Mare is ondernemer en verhuurt zich aan gemeenten en woningcorporaties om projecten uit te voeren. De afgelopen tien jaar heeft zij onder andere in Schiedam gewerkt aan het project Werk aan de Winkel. Dit project is gestart in 2008, toen er in Schiedam sprake was van veel leegstand en slecht uitzijnde panden. Binnen het project Werk aan de Winkel zijn er subsidieregels bedacht, met als doel om panden op te knappen, ervoor te

zorgen dat er weer mooie winkelpuien kwamen en meer woningen boven de winkels te realiseren. De achterliggende gedachte achter het project was dat opgeknapt panden eerder verhuurd worden dan niet-opgeknapt panden. Inmiddels zijn er van de 176 in de belangrijkste winkelstraat gelegen panden 102 opgeknapt met subsidie en zijn er 92 nieuwe woningen toegevoegd. Er was bijvoorbeeld een subsidieregeling voor een integrale gevelaanpak, waarbij vijftig procent van de kosten werd vergoed, met een maximumbijdrage van € 12.500,--. Ook voor het maken van woningen boven de winkels was er een subsidie van € 14.000,-- per woning. Daarnaast was er een subsidie voor het weghalen van de oude reclame en het aanbrengen van nieuwe reclame, waarvan ook ondernemers gebruik konden maken.

In het raadsprogramma staan de aandachtspunten voor de winkelstraten in Bodegraven genoemd:

- Matig onderhoud van de panden;
- Herstellen van de eenheid van het pand;
- Terugbrengen van de gevelplint;
- Schreeuwerige reclame-uitingen;
- Verwijderen van de luifels

Mevrouw De Vries (D66) merkt op dat het raadsprogramma de panden in een bepaalde staat wil terugbrengen. Zij vraagt mevrouw De Mare of dit niet ook bij de mode hoort en men wellicht over een aantal jaar weer iets anders mooi vindt.

Mevrouw De Mare merkt op dat er tegenwoordig veel recreatief wordt gewinkeld. Dat doen mensen niet in grote winkelcentra, die om de tien jaar moeten worden vernieuwd om modern te blijven. Historische panden, waarvan er ook in Bodegraven een aantal staan, behouden vanzelf hun karakter.

De heer Bouwens (PvdA) merkt op dat reclame-uitingen bij het ondernemerschap horen. Hij vraagt mevrouw De Mare of de ondernemers het met haar eens zijn dat de reclame die zij als schreeuwerig bestempelt, weg moet.

Mevrouw De Mare antwoordt de heer Bouwens dat zij met de voorzitter van de ondernemersvereniging heeft gesproken. Hij stond niet afwijzend tegen het weghalen van dergelijke reclame-uitingen. Met hem is afgesproken dat er een avond met de ondernemers zal worden georganiseerd om hierover te praten.

Mevrouw De Vries (D66) merkt op dat het weghalen van luifels ook genoemd wordt in het raadsprogramma. Ondernemers investeren echter niet voor niets in hun pand en de luifels hebben een doel, namelijk dat klanten worden uitgenodigd om even bij de etalage stil te staan, ook als het regent. In het plan zijn markiezen wel toegestaan. Moeten alle markiezen hetzelfde worden en mag daar wel reclame op?

Mevrouw De Mare merkt op dat reclame op markiezen in Schiedam was toegestaan, zij het alleen op de volant. Er moet per pand worden bekeken wat het beste past. Hierin ligt ook een rol voor de dorpsbouwmeester, die de welstandseisen bewaakt.

Naar aanleiding van de ervaringen is een aantal bouwstenen op papier gezet:

- Oorspronkelijke architectuur als uitgangspunt;
- Goed onderhoud, verzorgd beeld;
- Pand met de voeten op de grond, eenheid in gevelindeling;
- Duidelijke plint, een streep eronder;
- Storende luifels weghalen;

- Consequent kleurgebruik;
- Subtiële gevelreclame met losse letters;
- Respectvol omgaan met details;
- Interactie tussen binnen- en buitenwereld;
- Panden op straathoeken hebben twee voorgevels.

In de afgelopen periode is met verschillende personen en partijen gesproken:

- Bodegraafse Ondernemersvereniging
- Vastgoedeigenaren/Kadaster
- Historische Kring Bodegraven
- Dorpsbouwmeester (Welstand)
- Bewonersinitiatief 'Hart in Bodegraven'

De heer Van Os (VVD) geeft aan blij te zijn dat ondernemers worden gestimuleerd om hun pand op te knappen. De gemeente gaat dit deels subsidiëren. Spreker vraagt mevrouw De Mare of ook bepaald is dat lokale partijen de opdrachten voor het opknappen van panden zullen krijgen wanneer er sprake is van marktconformiteit.

De voorzitter geeft aan dat deze vraag volgende week in de commissie Ruimte zal worden beantwoord.

De heer Van den Acker (VVD) vraagt mevrouw De Mare of in Schiedam ook financiële aspecten als de mogelijkheid om als gemeente iets terug te verdienen aan de verleende subsidies, zijn meegenomen in de plannen.

De heer Mattiesing (SGP) vraagt welke instrumenten de gemeente heeft om ervoor te zorgen dat eigenaren daadwerkelijk ontsierende elementen van hun gevel halen.

De heer Vergeer (CDA) vraagt of al duidelijk is voor welke subsidievorm bij vastgoedeigenaren de meeste animo is. Spreker kan zich voorstellen dat winkeliers bij grote veranderingen aan hun pand vrezen de herkenbaarheid van hun winkel kwijt te raken en vraagt wat hiermee de ervaringen zijn in andere winkelgebieden.

De heer Bouwens (PvdA) merkt op dat de Kleiweg in Gouda een goed voorbeeld is van een interessante ontwikkeling binnen deze context.

Mevrouw De Mare antwoordt de heer Vergeer dat zij het probleem van winkeliers die vrezen voor de herkenbaarheid van hun winkel in Schiedam niet is tegengekomen. In Schiedam stond vijftig procent van de op te knappen panden leeg. De andere panden werden vaak in samenspraak met de huurder opgeknapt. Schiedam had altijd te maken met veel leegstand, dat percentage is nu teruggebracht naar twintig procent in het hele centrum.

De heer Kersbergen (VVD) vraagt of het de bedoeling is de te verbouwen panden weer precies terug te brengen in de oude staat of alleen in de geest en de stijl van hoe het pand er vroeger uitzag.

Mevrouw De Mare antwoordt de heer Kersbergen dat het erom gaat het pand terug te brengen in de stijl die het had en niet om het pand weer precies zo te maken als het er vroeger uitzag.

Mevrouw Castelein (Burgerbelangen) vraagt mevrouw De Mare of puien van horecagelegenheden ook als winkelpuien gelden.

Mevrouw De Mare antwoordt mevrouw Castelein dat dit het geval is: in principe gaat het om het pand, niet om het gebruik ervan. Dergelijke zaken kunnen in de regeling nog verder worden uitgewerkt.

Presentatie Klimaatadaptatie

Wethouder de heer Oskam merkt op dat er een Rijksprogramma voor klimaatadaptatie is, waarbij wordt gekeken wat er moet worden gedaan om veranderingen in het klimaat op te vangen. De ODMH is hierin de adviseur van de gemeente. De presentatie van vanavond is de officiële start van het proces rond klimaatadaptatie.

De heer Van den Berg (ODMH) geeft aan dat hij zich de afgelopen jaren heeft gespecialiseerd in het onderwerp klimaatadaptatie. Het doel van zijn presentatie is om de raad te informeren over wat Bodegraven-Reeuwijk komend jaar gaat doen op het gebied van klimaatadaptatie. Dit is een groot thema dat lokaal veel impact kan hebben. Klimaatadaptatie is een proces waarbij de samenleving zich aanpast aan het actuele of verwachte klimaat en de effecten daarvan, om schade die gepaard gaat met klimaatverandering te beperken en de kansen die klimaatverandering biedt te benutten. Het klimaat verandert, met als belangrijkste klimaatrends dat het warmer, natter en droger (in sommige periodes) wordt en de zeespiegel stijgt. Aan de hand van vier thema's zal worden bekeken wat de veranderingen concreet betekenen voor Bodegraven-Reeuwijk:

1. Waterveiligheid en overstromingen. Bodegraven-Reeuwijk ligt in dijkkring 14. Bij deze ring hoort de wettelijke norm dat het gebied één keer in de tienduizend jaar mag overstromen. De dijken moeten goed op hoogte worden gehouden. Ook zeespiegelstijging en bodemdaling zijn een belangrijk thema. Door de bodemdaling is de relatieve zeespiegelstijging voor Bodegraven-Reeuwijk groter dan de absolute zeespiegelstijging. Bovendien kunnen de dijken instabieler worden doordat de gemeente in een veengebied ligt. Naast het waterschap en het Rijk heeft de gemeente hierin ook een rol: als het misgaat, moet de gemeente weten wat te doen.
2. Wateroverlast. Er moet worden bekeken of er gebieden zijn die versneld moeten worden aangepakt of waarvoor de aanpak juist kan wachten.
3. Hittestress. Dit is een gevaarlijk, maar onderbelicht fenomeen. Hitte is een van de dodelijkste onderdelen van klimaatverandering. Om hittestress duidelijker uit te leggen, is een mindmap ontwikkeld. Hitte kan leiden tot meer sterfgevallen, slaapproblemen en andere gezondheidsklachten, risico's voor de buitenruimte (bijvoorbeeld bermbranden of overlast door toenemende recreatie), een lagere arbeidsproductiviteit en een verslechterende waterkwaliteit. Daarnaast zijn er gevolgen voor de infrastructuur en het energieverbruik. Onder hittestress valt ook het feit dat grotere gemeentes last hebben van het stedelijk hitte-eilandeffect, waarbij bebouwing hitte vasthoudt en het verschil in temperatuur tussen landelijke en stedelijke gebieden kan oplopen tot acht graden Celsius.
4. Droogte. Bodegraven-Reeuwijk heeft de droogte van afgelopen zomer redelijk doorstaan, maar het dagelijks nalopen van de veendijken om te controleren op scheuren en het nathouden van de dijken was een grote kostenpost. Ook kunnen door het dalen van grondwaterstanden problemen ontstaan voor gebouwen met houten funderingen die langdurig droog komen te staan.

De komende jaren wordt er landelijk gewerkt aan een deltaplan ruimtelijke adaptatie. Daaronder valt ook een deltabeslissing. Dit is een breed gedragen beleidslijn, waarbij overheden met elkaar hebben afgesproken om vanaf 2020 klimaatrobuust en klimaatbestendig te handelen en dit te verankeren in het beleid. In 2050 moet elke gemeente klimaatbestendig en klimaatrobuust zijn ingericht. Een eerste stap is het uitvoeren van stresstesten. Gemeenten zijn verplicht deze tests dit jaar uit te voeren. Aan het einde van 2019 zal worden bekeken welke gemeenten de tests hebben uitgevoerd en dit zal worden

gerapporteerd aan de deltacommissaris. Door het doen van stresstesten wordt bekeken waar in de gemeente en op welke thema's de kwetsbaarheden zitten en welke aanvullende informatie er nog nodig is. Dit zal worden gedaan in samenwerking met klimaatateliers, waar de stakeholders samenwerken. De ateliers zullen een prioritering aanbrengen, die de basis wordt voor de klimaatadaptatiestrategie van Bodegraven-Reeuwijk.

De heer Van Os (VVD) merkt op dat hij bij de stakeholders de LTO of een ander samenwerkingsverband van agrariërs mist, terwijl agrariërs goed zicht hebben op ontwikkelingen als bodemdaling.

De heer Van den Berg geeft aan dat de LTO inmiddels is uitgenodigd voor de klimaatateliers.

Mevrouw De Vries (D66) vraagt hoe de door het Rijk geformuleerde ambitie om alle gemeentes in 2050 klimaatbestendig te laten zijn zich verhoudt tot de ambitie van Bodegraven-Reeuwijk om in 2035 al klimaatneutraal te zijn.

Wethouder de heer Oskam antwoordt mevrouw De Vries dat het hierbij om twee verschillende dingen gaat. De klimaatadaptatie heeft als doel de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. De gemeente heeft hierin niet alleen de regie, maar werkt samen met onder meer de waterschappen. Het gaat hierbij om het in beeld brengen van de kwetsbaarheden en de maatregelen die genomen kunnen worden. Het klimaatneutraal worden is in feite een ander proces, hoewel het wel met klimaatadaptatie te maken heeft.

De heer Weerheim (SGP) merkt op dat veel grondgebied nog in handen is van particuliere eigenaren. Het is dus belangrijk ook de bevolking te betrekken bij klimaatadaptatie. Hij vraagt wethouder de heer Oskam hoe dit kan worden gedaan.

Wethouder de heer Oskam merkt op dat de inwoners al bij het Plan voor de Leefomgeving zijn benaderd. Wanneer er daadwerkelijk maatregelen zullen worden voorgesteld, zal ook in gesprek worden gegaan met de inwoners.

De heer Bouwens (PvdA) vraagt wethouder de heer Oskam of het Rijk de gemeente met voldoende financiële middelen in staat heeft gesteld om de maatregelen die met klimaatadaptatie samenhangen te financieren.

Wethouder de heer Oskam antwoordt de heer Bouwens dat de uitkering in het gemeentefonds nog niet omhoog is gegaan. Hij heeft er echter wel vertrouwen in dat de benodigde middelen er zullen komen.

De heer Van den Acker (VVD) vraagt wat de klimaatateliers precies moeten opleveren.

De heer Van den Berg antwoordt de heer Van den Acker dat de ateliers vooral gaan bekijken wat de kwetsbare plekken van de gemeente zijn, bijvoorbeeld met betrekking tot wateroverlast. Vervolgens kan een prioritering worden aangebracht.

De heer Van Rooijen (CDA) merkt op dat rekening houden met klimaatadaptatie kan betekenen dat bij elk plan kan worden bekeken hoe het plan zich verhoudt tot klimaatadaptatie, net zoals nu al met de paragraaf duurzaamheid wordt gedaan. Rekening houden met klimaatadaptatie kan op allerlei vlakken consequenties hebben.

De voorzitter merkt op dat het belangrijk is om naast te praten over klimaatadaptatie ook daadwerkelijk met een project te beginnen. Op die manier wordt het thema veel concreter voor de inwoners en zal het makkelijker zijn hen hierbij te betrekken.

Wethouder de heer Oskam merkt op dat vorig jaar in Driebruggen al een klein project is gedaan. Hij is het met de voorzitter eens dat het goed is om het thema klimaatadaptatie concreet te maken en het zo dichterbij de inwoners te brengen.

6. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 23.00 uur.

Aldus vastgesteld tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk op 30 januari 2019

de griffier,

drs. J.H. Rijs

de voorzitter,

mr. C. Van Der Kamp